

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
(Conflict of Interests : COI) กองบัญชาการกองทัพไทย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

รายงานงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests : COI)

กองบัญชาการกองทัพไทย

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ปัจจุบันปัญหาคอร์ปชั่นถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่ด้อยพัฒนา การคอร์ปชั่นได้กลายมาเป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่สุดปัญหาหนึ่งของหลายประเทศ โดยปัญหานี้ยังไม่มีทีท่าว่าจะหมดไป อีกทั้งยังทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ การคอร์ปชั่นเป็นปัญหาที่นำไปสู่ความยากจน และเป็นอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาอย่างแท้จริง

สำหรับประเทศไทย ปัญหาคอร์ปชั่นเกิดขึ้นในสังคมไทยมาช้านานและมีแนวโน้มที่จะมีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ และพบปัญหาดังกล่าวเกือบทุกภาคส่วน แม้จะมีความพยายามป้องกันและแก้ไขมาโดยตลอดแต่ดูเหมือนว่าปัญหาการคอร์ปชั่นก็ไม่ได้ถูกแก้ไขเท่าใดนัก เนื่องจากรายงานผลการจัดอันดับค่าดัชนีภาพลักษณ์คอร์ปชั่นประเทศไทยในอดีตตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๑ จนถึงปี พ.ศ.๒๕๕๔ พบว่าค่าดัชนีภาพลักษณ์คอร์ปชั่นยังอยู่ในระดับต่ำนั้นคือ อยู่ที่ระดับ ๓๒ จากคะแนน ๑๐๐ คะแนนมาโดยตลอด

ปี ๒๕๕๘ ประเทศไทยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๘ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๗๖ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๖๘ ประเทศ

ปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๗๖ ประเทศ

ปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๗ คะแนน อยู่ในระดับลำดับที่ ๙๖ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๘๐ ประเทศ

ปี ๒๕๖๑ ประเทศไทยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๙๘ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๘๐ ประเทศ

และในปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๘๐ ประเทศ

ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดที่สามารถสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีปัญหาคอร์ปชั่นในระดับที่สูง และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น ทำให้สถาบันการเงินของไทยถูกลดความน่าเชื่อถือในสายตาชาวโลก การทำธุรกรรมทางการเงินในระดับนานาชาติจะยากขึ้นเพราะไม่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาประเทศด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ เม.ย.๒๕๖๐ รับทราบมติคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ในการประชุม คตช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มี.ค.๒๕๖๐ ที่เสนอให้รัฐบาลประกาศให้ “ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของราชการต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ” และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนดเป้าประสงค์หลักในการเพิ่มระดับของค่าดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์ปชั่น (CPI) ของประเทศไทยสูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้นำเกณฑ์

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) มาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อยกระดับความโปร่งใสซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPI ของประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผลที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐยกระดับการดำเนินงานให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กรดังกล่าว

๑.๒ การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย และจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่แทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์หลักของหน่วยงานต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการและความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคต อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้จงใจกระทำคามผิดยังพบผู้กระทำคามผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก นำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมสะท้อนถึงปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล

๑.๓ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ในเกณฑ์การประเมินความโปร่งใสในการดำเนินงานของกองบัญชาการกองทัพไทย จึงได้มีการประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานเกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนมากำหนดเป็นคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของกองบัญชาการกองทัพไทย

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็น นักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ ทำให้ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา โดยมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่รูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรง ตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้เสียได้เป็นผู้รับจ้างงานก่อสร้างของทางราชการ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับหน่วยงาน การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๒.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๒.๑ ประเภทของความเสียง แบ่งออกเป็น ๔ แบบ ดังนี้

๒.๒.๑.๑ ความเสียงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : SR) คือ ความเสียงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒.๒.๑.๒ ความเสียงด้านการเงิน (Financial Risk : FR) คือ เป็นความเสียงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสียงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผนการควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๒.๒.๑.๓ ความเสียงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : OR) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสียงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสียงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๒.๒.๑.๔ ความเสียงด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk : CR) คือ ความเสียงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

๒.๒.๒ สาเหตุของการเกิดความเสียง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๒.๒.๒.๑ ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคคลและการเปลี่ยนแปลงระบบงาน การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง การไม่มีผู้ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน

๒.๒.๒.๒ ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขัน เป็นต้น

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสียงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสียงอย่างเป็นระบบในการบริหารปัจจัยและการควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๓.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการและผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นสาเหตุแห่งผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๓.๑.๑ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๓.๑.๒ การปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปในทางที่ให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

๓.๑.๓ การปฏิบัติงานโดยขาดการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

๓.๒ บก.ทท. ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน ตามรายงานผลการตรวจสอบภายในของส่วนราชการในบก.ทท โดย สทน.ทหาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ไตรมาส ๑ (ห้วง ต.ค.๖๓ – ม.ค.๖๔) และตามรายงานสรุปเรื่องที่ตรวจพบการตรวจในหน้าที่ของ สจร.ทหาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ (รอบ ๖ เดือน) นั้นมีข้อมูลรายงานที่มีข้อตรวจพบ ดังนี้

รายงานผลการตรวจสอบภายในของส่วนราชการใน บก.ทท. โดย สทน.ทหาร

๓.๒.๑ กิจกรรมทางด้านการเงิน การบัญชี มีบางส่วนราชการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องในบางเรื่อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ ความเข้าใจ การเอาใจใส่ และความละเอียดรอบคอบ ในการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ รวมทั้งขาดการกำกับดูแลที่เหมาะสม ทำให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานดังนี้

๓.๒.๑.๑ การขอเบิกเงินให้ผู้ขายล่าช้า เกินระยะเวลาที่กำหนด

๓.๒.๑.๒ การเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง

๓.๒.๑.๓ การจ่ายเงินยืม และการจ่ายเงินตามฎีกาขอเบิกจากคลัง ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) ไม่ถูกต้อง

๓.๒.๒ กิจกรรมทางด้านพัสดุ มีบางส่วนราชการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องในบางเรื่อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ ความเข้าใจ ความละเอียดรอบคอบ ในการปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องรวมทั้งขาดการกำกับดูแลที่เหมาะสมและเพียงพอทำให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานดังนี้

๓.๒.๒.๑ การกำหนดราคากลางไม่ถูกต้อง

๓.๒.๒.๒ การกำหนดเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ไม่ถูกต้อง

๓.๒.๒.๓ การคืนหลักประกันสัญญาเกินระยะเวลาที่กำหนด

๓.๒.๒.๔ การกำหนดระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่องไม่ถูกต้อง

๓.๒.๒.๕ การบันทึกบัญชีพัสดุไม่ครบถ้วน

๓.๒.๓ กิจกรรมทางด้านสายการจัดหา จากการตรวจการปฏิบัติราชการของส่วนราชการใน บก.ทท. บางหน่วย ของ สจร.ทหาร มีข้อที่ตรวจพบ และมีข้อแก้ไข ดังนี้

๓.๒.๓.๑ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ และหัวหน้าเจ้าหน้าที่ของหน่วยไม่ถูกต้อง

๓.๒.๓.๒ เอกสารงานจ้างบริการสัญญาณเครือข่ายระบบการติดต่อสื่อสาร
เข้ารหัสชั้นความลับ ผู้ร่างขอบเขตของงานไม่ได้รับการแต่งตั้งโดยผู้บังคับหน่วย

๓.๒.๓.๓ หนังสือมอบอำนาจของบริษัทที่มอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจ
ดำเนินการไม่ตรงกับวิธีที่จัดจ้างที่ทำสัญญาไว้

๓.๒.๓.๔ การรายงานขอซื้อของจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ดำเนินการไม่ถูกต้อง

๓.๒.๓.๕ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง
คณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของหน่วย กำหนดคุณลักษณะเฉพาะไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

๓.๒.๓.๖ หน่วยไม่มีหลักฐานการสั่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงในกรณีวงเงินเล็กน้อย
(ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐.- บาท) ซึ่งไม่เป็นไปตามกฎกระทรวง

๓.๒.๓.๗ การกำหนดค่าปรับในใบสั่งจ้าง ดำเนินการไม่ถูกต้อง

๓.๒.๓.๘ หน่วยไม่มีหลักฐานการสั่งซื้อสิ่งจ้างในกรณีวงเงินเล็กน้อย วงเงินไม่เกิน
๑๐๐,๐๐๐.- บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

๓.๒.๓.๙ หน่วยไม่ได้ดำเนินการจัดทำรายงานขอซื้อของจ้างเสนอหัวหน้าหน่วยงาน
เพื่อขอความเห็นชอบ

๓.๒.๓.๑๐ หน่วยไม่ได้ระบุที่มาของราคากลาง พร้อมแนบหลักฐานที่มาของ
ราคากลาง

๓.๒.๓.๑๑ หน่วยไม่ได้จัดทำคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ เพื่อใช้ประกอบการจัดซื้อ

๓.๒.๔ กิจกรรมทางด้านสายพลาธิการ

๓.๒.๔.๑ การลงบันทึกบัญชีสิ่งอุปกรณ์สายพลาธิการ ยังไม่ครบถ้วน

๓.๒.๔.๒ การกำหนดรหัสสิ่งอุปกรณ์ของหน่วยขึ้นตรง ไม่ครบถ้วน

๓.๒.๔.๓ การเบิก - การรับ - การจ่าย ยังดำเนินการไม่ถูกต้อง

๓.๒.๔.๔ การจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สิน หน่วยไม่ลงหลักฐานการได้มาของ
สิ่งอุปกรณ์

๓.๒.๔.๕ หน่วยไม่มีเอกสารการเบิกยานพาหนะเข้าประจำหน่วย

๓.๒.๔.๖ หน่วยไม่มีเอกสารหลักฐานการได้มาของสิ่งอุปกรณ์สายพลาธิการ

๓.๒.๔.๗ การจัดทำบัญชีคุมทรัพย์สิน - บัญชีคุมวัสดุไม่ครบถ้วน

๓.๒.๔.๘ หน่วยไม่มีเอกสารหลักฐานการได้มาของยานพาหนะเข้าประจำหน่วย

๓.๒.๔.๙ หน่วยดำเนินการลงบันทึกในบัญชีคุมทรัพย์สินของสายพลาธิการ
ไม่ครบถ้วน

๓.๒.๔.๑๐ การรายงานการตรวจสอบพัสดุ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓ หน่วยลงรายงาน
ในบัญชีคุมทรัพย์สินไม่ครบถ้วน ไม่ได้รายงานบัญชีวัสดุคงเหลือประจำปี

๔. การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๑ การพิจารณากระบวนการงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๑.๑ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง

และพวกพ้อง

๔.๑.๒ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค

๔.๑.๓ กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีเกี่ยวข้องซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้องอื่น

๔.๒ โดยมีกระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๒.๑ การรับ - จ่ายเงิน

๔.๒.๒ การบันทึกบัญชี รับ - จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงิน

๔.๒.๓ การจัดซื้อจัดจ้างและการจ้างบริการ

๔.๒.๔ การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูล

หรือขายสินค้า

๔.๒.๕ การตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์

๔.๒.๖ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง

๔.๒.๗ การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ

๔.๓ ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

๔.๓.๑ สูญเสียงบประมาณ ทำให้รัฐเสียประโยชน์

๔.๓.๒ เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ทำให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกาสกระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่

๔.๓.๓ เสื่อมเสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

๔.๓.๔ ประโยชน์หรือสิ่งของที่ได้รับไม่คุ้มค่าใช้งานได้ไม่สมบูรณ์แบบหรือเสื่อมสภาพเสียหาย

๔.๓.๕ ก่อให้เกิดความเสียหายในวงกว้างในหลาย ๆ ด้าน

๔.๔ แนวทางการป้องกันความเสี่ยงกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๔.๑ การเสริมสร้างจิตสำนึกให้กับข้าราชการ บก.ทท. โดยเสริมสร้างให้ธรรมาภิบาลต่อการดำเนินการทุจริต ทุกรูปแบบ แจ้งเบาะแสการทุจริต เผยแพร่ค่านิยมที่สร้างสรรค์ให้เจ้าหน้าที่ จัดโครงการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม

๔.๔.๒ การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อ บก.ทท. โดยจัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบ เผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดให้ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ได้รับทราบ

๔.๔.๓ การจัดทำแผนป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกองบัญชาการกองทัพไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ และให้ส่วนราชการ บก.ทท. จัดทำแผนป้องกันและปราบปรามการทุจริตของส่วนราชการตนเองด้วย

๔.๔.๔ ให้ส่วนราชการ บก.ทท. จัดการอบรม สัมมนา การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในการปฏิบัติราชการ

๕. สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๕.๑ บก.ทท. กำหนดพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งอาจจะนำไปสู่การทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนี้

๕.๑.๑ การปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชี และด้านการพัสดุไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

๕.๑.๒ เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ ความเข้าใจ การเอาใจใส่ และความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

๕.๑.๓ ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้ปฏิบัติงาน และความไม่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติงานตามระเบียบที่ บก.ทท. กำหนด

๕.๑.๔ การปฏิบัติงานยังขาดการกำกับดูแลจากผู้เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

๕.๑.๕ การปฏิบัติงานมีระบบควบคุมภายในที่ยังไม่เหมาะสมและเพียงพอ

๕.๑.๖ การเอื้อประโยชน์กับพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๒ บก.ทท. วิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมตามข้อ ๕.๑ ดังนี้

๕.๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	- โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	- โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	- โอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	- โอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	- โอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	- มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ ลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรอย่างกว้างขวาง
๔	สูง	- มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก ลงโทษวินัยร้ายแรง มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กร
๓	ปานกลาง	- มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีบรรยากาศการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม ลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง
๒	น้อย	- การสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	- มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน

๕.๒.๒ การประเมินระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (โอกาสXผลกระทบ)

$$\text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ} = \text{ระดับความเสี่ยง}$$

ตารางระดับความเสี่ยง

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)					

และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง ดังนี้

เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด
๕	สูงมาก	๑๕-๒๕	- จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือ ถ้ายโอนความเสี่ยง
๓	สูง	๙-๑๔	- จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๒	ปานกลาง	๔-๘	- ยอมรับความเสี่ยง ควรพิจารณาการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยง เคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
๑	ต่ำ	๑-๓	- ยอมรับความเสี่ยง ควรพิจารณาการป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน บก.ทท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และด้านพัสดุ ไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ	๔	๔	๑๖	(๑)
๒	เจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ ความเข้าใจ การเอาใจใส่ และความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ	๓	๔	๑๒	(๒)
๓	ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้ปฏิบัติงานและความไม่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบที่ บก.ทท. กำหนด	๔	๓	๑๒	(๓)
๔	การปฏิบัติงานยังขาดการกำกับดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	๓	๓	๙	(๔)
๕	การปฏิบัติงานมีระบบควบคุมภายในที่ยังไม่เหมาะสมและเพียงพอ	๒	๓	๖	(๕)
๖	การเอื้อผลประโยชน์กับพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๒	๔	(๖)

๕.๒.๓ จากการวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ คือ สูงมาก สูงปานกลางและต่ำ โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนของ บก.ทท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ดังนี้

๕.๒.๓.๑ ความเสี่ยงระดับสูงมาก ปัจจัยความเสี่ยงคือ การปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และด้านการพัสดุ ไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

๕.๒.๓.๒ ความเสี่ยงระดับสูง ปัจจัยความเสี่ยง คือ เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ ความเข้าใจ การเอาใจใส่ และความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติตามระเบียบที่ บก.ทท. กำหนด ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้ปฏิบัติงาน และความไม่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบที่ บก.ทท. กำหนด และการปฏิบัติงานยังขาดการกำกับดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๕.๒.๓.๓ ความเสี่ยงระดับปานกลาง ปัจจัยความเสี่ยง คือ การปฏิบัติงานมีระบบควบคุมภายในที่ยังไม่เหมาะสมและเพียงพอ และการเอื้อผลประโยชน์กับพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง

๖. แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาส			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะ												ผู้รับผิดชอบ			
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔						
					ต.ค. ๖๓	พ.ย. ๖๓	ธ.ค. ๖๓	ม.ค. ๖๔	ก.พ. ๖๔	มี.ค. ๖๔	เม.ย. ๖๔	พ.ค. ๖๔	มิ.ย. ๖๔	ก.ค. ๖๔	ส.ค. ๖๔	ก.ย. ๖๔				
๑. การปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และด้านพัสดุ ไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ	๔	๔	๑๖	๑. วางแผนพัฒนาความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในสายงานต่าง ๆ รวมทั้ง ทบทวน ปรับปรุง กฎระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติงานหรือที่กระทบต่อการปฏิบัติงาน ๒. กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ด้านต่าง ๆ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ																- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.
๒. เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ ความเข้าใจ การเอาใจใส่ และความละเอียด รอบคอบในการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ	๓	๔	๑๒	๑. วางแผนพัฒนา ทบทวน ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในสายงานต่าง ๆ ในเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ๒. ส่วนราชการที่รับผิดชอบในเรื่องหลักนั้น ๆ เปิดหลักสูตร เฉพาะเรื่อง หรือ เปิดการอบรม กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น																- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาส			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะ												ผู้รับผิดชอบ			
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔						
					ต.ค. ๖๓	พ.ย. ๖๓	ธ.ค. ๖๓	ม.ค. ๖๔	ก.พ. ๖๔	มี.ค. ๖๔	เม.ย. ๖๔	พ.ค. ๖๔	มิ.ย. ๖๔	ก.ค. ๖๔	ส.ค. ๖๔	ก.ย. ๖๔				
๓. ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้ปฏิบัติงานและความไม่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบที่ บก.ทท. กำหนด	๔	๓	๑๒	๑. ให้มีการทบทวน แก้ไข ระเบียบกฎ ข้อบังคับ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้อง เป็นไปในทางเดียว มีความชัดเจนในการปฏิบัติ ๒. มีการจัดการความรู้ต่าง ๆ ลงใน Website ส่วนกลางเพื่อให้กำลังพลหรือเจ้าหน้าที่ ได้ศึกษาค้นคว้าได้	←														→	- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.
๔. การปฏิบัติงานยังขาดการกำกับดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	๓	๓	๙	๑. การกำหนดนโยบาย และการออกกฎ ข้อบังคับ ในการกำกับดูแล การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน ๒. การนำระบบประเมินผล การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมาใช้ดำเนินการ	←														→	- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.

ปัจจัยที่จะเกิด ความเสี่ยง	โอกาส			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะ									ผู้รับผิดชอบ						
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓				ไตรมาส ๔					
					ต.ค. ๖๓	พ.ย. ๖๓	ธ.ค. ๖๓	ม.ค. ๖๔	ก.พ. ๖๔	มี.ค. ๖๔	เม.ย. ๖๔	พ.ค. ๖๔	มิ.ย. ๖๔		ก.ค. ๖๔	ส.ค. ๖๔	ก.ย. ๖๔			
๕. การปฏิบัติงาน มีระบบควบคุม ภายในที่ยังไม่ เหมาะสม และเพียงพอ	๒	๓	๖	๑. การทบทวน ปรับปรุง ระบบ ควบคุมภายใน ให้มีความรัดกุม ครอบคลุม และเหมาะสม เพียงพอ เพื่อป้องกันและลด ความเสี่ยง ที่จะเกิดข้อบกพร่อง ในการปฏิบัติงาน ๒. การประเมินผล ระบบควบคุม ภายใน เพื่อนำมาทบทวน ปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน ให้เหมาะสม	←														→	- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.

ปัจจัยที่จะเกิด ความเสี่ยง	โอกาส			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะ									ผู้รับผิดชอบ				
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓				ไตรมาส ๔			
					ต.ค. ๖๓	พ.ย. ๖๓	ธ.ค. ๖๓	ม.ค. ๖๔	ก.พ. ๖๔	มี.ค. ๖๔	เม.ย. ๖๔	พ.ค. ๖๔	มิ.ย. ๖๔		ก.ค. ๖๔	ส.ค. ๖๔	ก.ย. ๖๔	
๖. การเอื้อ ผลประโยชน์กับ พวกพ้องในการ จัดซื้อจัดจ้าง	๒	๒	๔	๑. ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด ๒. มีมาตรการในการลงโทษ ต่อผู้ที่กระทำการทุจริต ประพฤติ มิชอบ เพื่อเป็นการป้องกันและ ปราบปราม ๓. กำกับดูแลให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการใน บก.ทท. ปฏิบัติตามคู่มือ การดำเนินการเกี่ยวกับ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วน บุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของ กองบัญชาการกองทัพไทย														- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.

ตรวจถูกต้อง

พ.อ.

(กิตติ์จิรัฐ์ แสงศุภกร)

รอง ผอ.กสส.สตป.สจร.ทหาร